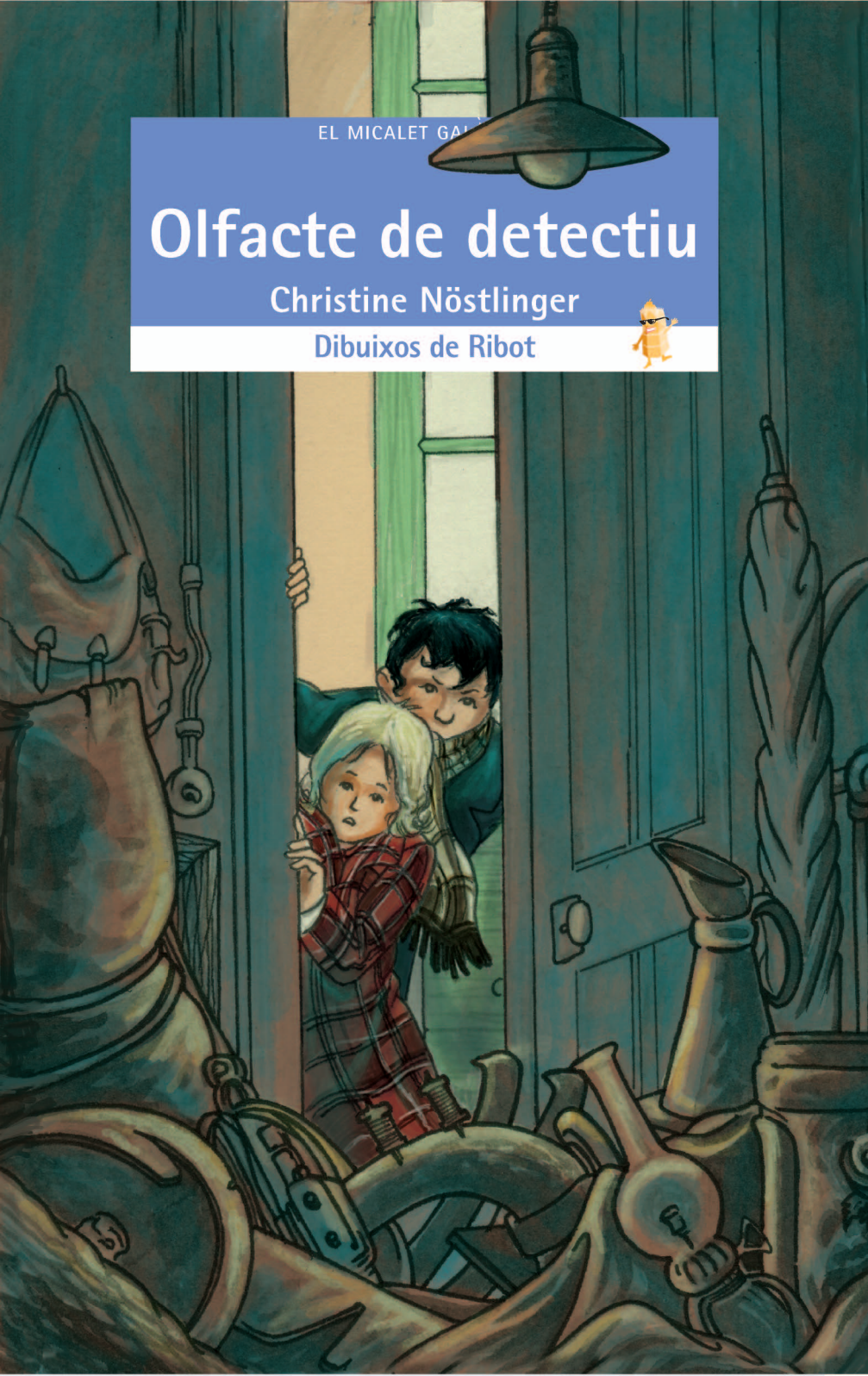

EL MICALET GALI

Olfacte de detectiu

Christine Nöstlinger

Dibuixos de Ribot

Capítol 1

En què Theresia Cäcilia Knitzdeibl, tot i ser morta, fa que Winterstein el cangur socarre una salsa en el foc

Un dia plujós de tardor, al voltant de les onze del matí, un carter picà amb força i insistència a la porta d'un pis a la cinquena planta d'un edifici de Viena.

ZWOCH, deia a la plaqueta de llautó penjada a la porta. Jakob Pamperl, un xiquet d'onze anys, descansava al llit de la casa veïna amb tos i refredat, quan va sentir el timbre, ja que l'edifici era nou, i els edificis nous normalment tenen les parets primíssimes. S'alçà, isqué corrent al passadís i va mirar qui demanava entrar a casa dels Zwoch amb tanta urgència. No és que Jakob Pamperl, a qui tots els membres de la família Zwoch anomenaven simplement «el veïnet», fóra un xiquet exageradament curiós; però des de bon matí, des que sa mare se n'havia anat a treballar, jeia tot sol i avorrit en la seua habitació. Després de tot, una mica de tos i un esternut cada quart d'hora no eren suficients per a mantenir-se ocupat tot un matí.

–Perdone, però abans de les dotze mai no hi ha ningú a casa! –Jakob va informar el carter–. Jo mateix només estic ací perquè resulta que estic malalt.

–Porte una carta urgent –digué el carter–. Per al senyor Kurt Zwoch.

Jakob allargà la mà cap a la carta. Entre dos esternuts ben forts va dir:

–Done'm la carta... Jo li la donaré... a migdia! –I, com que el carter el mirava poc convençut, encara afegí:

–Li ho assegure!

Aleshores el carter assentí, donà la carta a Jakob i baixà les escales com un coet. Jakob se'n tornà al llit amb la carta. El nom del remitent estava escrit en lletres ben grans i en negreta: **DR. KONRAD KNIE, ADVOCAT I NOTARI.**

Jakob va deixar la carta damunt de la tauleta de nit i observà el nom del remitent amb les celles arrufades. Per motius que ell sabia tingué una sensació extremadament desagradable; però, tot i que aquesta sensació desagradable era raó suficient per a anar cap al telèfon i avisar la senyora Zwoch a la cafeteria, Jakob no s'hi va atrevir. «És Winterstein el cangur qui hauria de prendre aquesta decisió», va pensar.

I és que els Zwoch tenien un cangur que venia cada dia, de dilluns a dissabte. Solia arribar traient fum quasi a les dotze, abans que Wuzi, la filla més xicoteta dels Zwoch, tornara d'escola. Aleshores li

preparava el dinar corrents i feia alguna cosa també per a Tete, la filla major, i per a Pups, la filla mitjana, quan arribaven d'escola dues hores més tard. Ajudava Wuzi i Pups amb els deures (Tete no necessitava ajuda, era la millor de la classe) i es quedava fins que Mama Zwoch tornava de la cafeteria o Papa Zwoch, de la seua empresa d'importació de roba. De tant en tant, la tornada podia allargar-se fins a la mitjanit, o més, ja que el senyor Zwoch viatjava sovint per coses de la faena (camises, pantalons, jaquetes, abrics i tot això), i aleshores passava dies i dies a Itàlia o a Anglaterra. I la senyora Zwoch no s'estava tot el sant dia a la cafeteria Kripsmeier simplement prenent café, jugant a cartes o xafardejant, sinó que era filla dels Kripsmeier. Sa mare era l'ama de la cafeteria i la senyora Zwoch treballava allí. I quan Josef el cambrer hi faltava, cosa no gens rara perquè patia reuma, la senyora Zwoch havia de servir en la cafeteria fins a l'hora de tancar, a la mitjanit, i després encara havia de netejar les taules i fer la caixa.

Sense Winterstein el cangur, com proclamava la senyora Zwoch tres vegades al dia, no es podrien apanyar. I quan, una vegada per setmana, Winterstein el cangur declarava que definitivament ja en tenia prou, que dimitia a l'acte perquè no volia tenir penjades del coll ni un segon més aquelles criatures pesades dels Zwoch, la senyora Zwoch li suplicava amb les mans cap amunt:

–Xandi, no ens pots fer això! Sense tu estaríem perduts! Ens cauria el món damunt! Ens fas més falta que el pa i, si ens quedàrem sense tu, les xiquetes anirien a la deriva, i jo ja podria penjar-me!

De manera que Winterstein el cangur, mig empenyat, mig emocionat, retirava la seua dimissió espontània de la setmana i prometia «defensar la posició». Però no oblidava mai afegir amb to d'amenaça:

–De moment! De veritat que només de moment!

En realitat, Winterstein el cangur era estudiant d'electrotècnica. S'havia convertit en cangur progressivament i a traïció. Feia ja sis anys que havia contestat a un anunci menut de la família Zwoch en un diari. L'anunci deia: «Parella jove busca cangur simpàtic per a tenir cura d'un nadó adorable, d'una xiqueta encisadora i d'una escolar ben educada, durant quatre hores un dia a la setmana». I també prometia «una paga excepcional».

La veritat és que, al principi, Xandi Winterstein només apareixia per casa dels Zwoch una vegada per setmana, de vesprada, per tenir cura d'un nadó insuportable, d'una xiqueta empenyadora i d'una escolar ben pesada. Es quedava fins a la mitjanit, mentre els pares anaven al cine, al teatre, a un restaurant o a casa d'uns amics. Però els Zwoch prompte van voler que anara dues vegades a la setmana. I després, tres vegades. I quan una de les criatures es posava malalta, també li demanaven que fera d'infermer. I quan la senyora

Zwoch anava a la perruqueria, també el feia anar. I més tard, la senyora Zwoch va decidir posar-se a treballar a la cafeteria Kripsmeier.

–Sols de matí, Xandi –havia assegurat–. Aleshores les majors estan a l'escola i només Wuzi està a casa. Així podràs estudiar igualment, Xandi!

Estudiar i que, damunt, li pagaren per fer-ho li va semblar un *bon negoci*, de manera que Xandi Winterstein va acceptar. Però la cosa no es limitava només al matí! Perquè sovint Josef el cambrer patia reuma! I perquè sovint la mare de la senyora Zwoch se n'anava a fer un viatge! I per tres dotzenes més de bagatelles que requerien la presència de la senyora Zwoch a la cafeteria Kripsmeier. I sense comprendre com havia ocorregut, l'ocupació principal de Xandi Winterstein havia passat a ser la de cangur. Les vint-i-quatre hores del dia al peu del canó, sense cap excepció! Fins i tot tenia un llit al pis dels Zwoch. Estava a la cambra dels trastos, on no hi havia finestres, entre l'aspiradora, la taula de planxar, bosses de roba vella i una escala de mà. Allí passava la nit Winterstein el cangur quan el senyor Zwoch estava de viatge a l'estranger i la senyora Zwoch feia el torn de nit a la cafeteria. Sota el llit tenia apilats llibres i escrits sobre electrònica. I això que feia tres anys de l'última vegada que Winterstein el cangur s'havia presentat a un examen. Segons ell, perquè les criatures Zwoch no li deixaven temps per a estudiar. Segons la seua

xicota Elisabeth, en realitat, era totalment al contrari. Sempre li retreia:

–T’ocupes d’aquests dimonis impossibles de les Zwoch perquè no vols estudiar! Simplement les utilitzes com a excusa!

De manera que, aquest vint-i-set d’octubre, Jakob estava assegut al llit, tossia i esternudava i esperava sentir el xerric d’unes sabates que grinyolaven. I és que Winterstein el cangur, que per a totes les altres coses era molt estalviador, es permetia el luxe de portar sabates a mida fetes a mà. Aquestes coses garranyiguen i grinyolen quan són noves. Primer s’han d’*ajustar*. I ja feia una setmana que Winterstein el cangur intentava que un parell nou de sabates a mida se li ajustaren. Quan faltaven deu minuts per a les dotze, Jakob va percebre un xerric grinyolador cada vegada més fort (a través de les parets primes d’un edifici nou, no sols es poden sentir els timbres i els grinyols de les sabates, sinó també com la gent es moca, rota o es tira un pet, sempre que ningú estiga roncant, fent un forat o cridant).

Jakob va agafar la carta de la tauleta, va botar del llit, va eixir corrent de l’habitació cap a la porta del pis, la va obrir i va cridar:

–Xandi, ha arribat una carta! Per a Kurt!

En aquell moment, Winterstein el cangur estava obrint la porta dels Zwoch. A l’esquena portava una motxilla de cuir, de la qual mig eixien una col xinesa, api, porro, fulles de safanòria i una barra de pa.

–Primer: on hauries d'estar tu és al llit, veïnet –va dir el cangur–. I segon: posa't unes sabatilles d'estar per casa!

Winterstein el cangur va entrar al pis i es llevà la motxilla i l'abric color cendra de l'any de la picor. També es va llevar la gorra de llana roja i blanca que la mateixa Elisabeth li havia tricostat i s'allisà amb la mà els cabells poc espessos i arrissats que, a les xiquetes Zwoch, els encantava anomenar «les plomes de Xandi».

Jakob va seguir el cangur dins del pis i cridà:

–És una carta urgent, Xandi!

Winterstein el cangur va mirar exasperat el terra, on hi havia escampats sabates soltes, mitjons, sabatilles d'estar per casa, un grapat de llapis de colors, algunes samarretes, un bolígraf i la cama de plàstic d'una nina.

El cangur murmurà alguna cosa incomprendible, assenyala la còmoda menuda on hi havia el telèfon i va dir a Jakob:

–Ja saps on deixem sempre el correu!

L'advertència d'«urgent» no l'havia impressionat gens ni miqueta.

–Però és que ve de part d'un advocat que damunt és notari! –digué Jakob.

Això tampoc va impressionar el cangur. Simplement va respondre:

–Si et quedes ací plantat descalç, et posaràs encara més malalt!

Jakob pescà dues sabatilles d'estar per casa entre els objectes repartits pel terra; una de blava amb un pompó i una de roja amb estrelletes daurades. La blava era de la talla 32 i la roja, de la 34. Jakob se les posà i va deixar la carta damunt de la còmoda.

Winterstein el cangur portà la motxilla a la cuina.

–Veïnet, abans que res he de posar en marxa la calefacció –cridà des del passadís–. Aquesta temperatura no és la que li cal a un xiquet malalt!

Jakob arrossegà els peus cap a l'armari, agafà una bata de color rosa xiclet i se la va posar. Pescà també un xal verd granota i se l'enrotllà al coll. Seguí el cangur dins la cuina i li va preguntar, esternudant:

–Ara... ja... estàs... content?

Winterstein el cangur sospirà; estaria molt més content si Jakob isquera disparat cap al seu llit. Només havent de tenir cura de les tres males peces de les xiquetes Zwoch, Winterstein el cangur ja anava ben sobrat. Almenys, per aquesta plaga rebia un sou com cal. Al cap i a la fi, no li donaven cap paga extra per haver d'encarregar-se, damunt, de Jakob el veïnet, que estava sempre present durant les seues *hores de servei*! Però Winterstein el cangur tampoc no era tan cruel per a dir-ho en veu alta.

Jakob s'assegué davant de la taula de la cuina i va preguntar:

–No vols telefonar a la senyora Zwoch a la cafeteria per dir-li que ha arribat la carta?

Winterstein el cangur es lligà un davantal florejat amb volants, tragué de la motxilla la col xinesa, l'api, el porro i les safanòries, s'assegué davant de Jakob i es posà a netejar les verdures ben de pressa.

—Per què hauria de telefonar a Lotte? —preguntà mentre pelava les safanòries i esbufegava de l'esforç—. Has dit que la carta era per a Kurti, no?

Jakob va cridar impacient:

—Però és que Kurti està a Milà! I de segur que no ve fins despús-demà, i potser aleshores ja serà massa tard!

—I per què serà massa tard? —El cangur, sorprés, alçà la vista de la safanòria mig neta.

Jakob arronsà les espatles, arrufà el nas i no contestà.

—Massa tard per què? —va insistir el cangur.

Jakob va agafar un bastonet d'api, el partí en dos trossos, en rosegà una part i va continuar sense obrir la boca, perquè era una cosa molt difícil d'explicar! I era això: el pare de Jakob estava separat de sa mare. Però abans, quan encara eren casats, sovint rebia cartes d'advocats i de notaris que sempre parlaven de coses desagradables. De deutes! De demandes! D'últims terminis! I de citacions judicials! I cada vegada que recollia una d'aquestes cartes de la bústia, la mare de Jakob es posava pàl·lida com la cera. Jakob estava totalment convençut que la mare s'havia separat del pare per culpa de les cartes i, per això, les que venien d'advocats i

notaris eren per a ell una gran desgràcia. Encara que no foren per al seu pare; d'advocats i notaris no podia venir res de bo!

De tota manera, Jakob estava prou segur que, al cangur, tot això li semblarien ximpleries, per tant no digué res i es posà molt content quan algú picà a la porta abans que el cangur poguera repetir la pregunta.

El timbre va fer: ring, ring, ring, riiiiiiiiiiiiiiiiing! I aquest últim riiiiiiiiiiiiiiiiing semblava inacabable; aquesta manera de tocar era l'especialitat de Wuzi. Jakob deixà el bastonet d'api, s'alçà d'un bot i va córrer cap a la porta.

—Ja està bé, que algú es digne a venir! —digué Wuzi amb cara de mal humor quan ell va obrir. Es veia que s'havia enfadat a l'escola, cosa que passava quasi tots els dies. Anava a primer i no estava gens contenta amb l'escola. No li agradava res: ni la mestra, ni els companys, ni el càlcul, ni l'escriptura i la lectura, res de res!

—Però si portes les claus a la bossa! —va dir Jakob—. Per què necessites sempre un porter?

Wuzi es llevà la cartera de l'esquena i la va llançar dins el guarda-roba. Si Jakob no haguera estat ràpid a apartar-se d'un bot, li hauria fet un blau a la tibia.

—Ei! Vés amb compte! —va cridar Jakob.

Wuzi el mirà fent morros i el renyà:

—Portes el meu xal, veïnet! Torna-me'l ara mateix!

Fins i tot quan no estava enfadada per l'escola, Wuzi no era una xiqueta massa generosa. Odiava que

ningú atemptara contra la seua propietat, i encara més si abans no li havia demanat permís amb tota la submissió del món.

–Mira que ets agarrada –va murmurar Jakob, es torcà els mocs amb la mànega de la bata, es desenrotllà el xal del coll i li'l va llançar a Wuzi de manera que li passà volant per damunt del cap. Una punta del xal li fregà l'ull dret i Wuzi es va posar a cridar, se'l tapà amb les mans i bramà:

–Xandi, Xandi! El veïnet m'ha tret un ull! Ai, quin mal! Em fa molt de mal!

Volia anar a la cuina per mostrar-li al cangur la seua ceguesa, però entropessà amb una sabata solta que hi havia a terra, caigué tan llarga com era, va aterrar amb el front damunt dels dits del peu de la nina de plàstic i el volum dels seus brams augmentà de manera espectacular.

El cangur isqué de la cuina com una fletxa; va contemplar la situació des de dalt i sacsejà el cap, indignat.

–Però si no t'ha passat res! Fes el favor de no bramar per no res! –va dir. Agafà Wuzi per les aixelles i la posà dreta. A penes tornà a estar en vertical i amb el sòl sota els peus, Wuzi parà de sobte de bramar, va estrényer els punys i es va abalançar sobre Jakob. Començà a fer-li punyades.

–Senyor, una altra vegada no! –va dir el cangur–. Aquesta xiqueta malcriada torna a tenir agressivitat acumulada i s'ha de desfogar!

–Però no amb mi! –va esbufegar Jakob. Agafà Wuzi pels punys i la subjectà amb fermesa. Ella no tenia prou força per a defensar-se i, per descomptat, això l'enfurià encara més.

Començà a camejar i a escopir mentre cridava:

–Vés-te'n, veïnet! Ara mateix! Desapareix, idiota, imbècil!

Jakob no amollà els punys de Wuzi i esperà que Winterstein el cangur prenguera part amb decisió contra el comportament malcriat de Wuzi. Però el cangur es va quedar allí palplantat, torcà el ganivet de pelar verdures amb el davantal, contemplà la lluita desigual amb el front arrugat i no digué ni una paraula. Això va ferir Jakob en el fons de l'ànima! Soltà els punys de Wuzi i li pegà una espenta calculada, prou forta. Redolant, Wuzi anà a parar a la porta del bany, s'hi va pegar, va agafar aire i féu com si l'espenta l'haguera deixada sense alé per sempre més.

Jakob es llevà la sabatilla blava del pompó i la roja de les estrelletes, i també la bata de color rosa xiclet i la penjà al guarda-roba. Mentrestant, Wuzi estava recolzada a la porta del bany i continuava fent de xiqueta-sense-respiració. Quan Jakob anava cap a la porta del pis, esternudant i profundament ofès, Wuzi agafà aire amb tota la força i cridà:

–Sí, sí! Vés-te'n! I no tornes mai, mai, mai, mai més! A partir d'ara tens prohibit el pas, veïnet imbècil!

Jakob estava a punt de posar la mà al pom de la porta, quan aquesta s'obrí d'una revolada. Tete i Pups entraren, van passar com una bala pel costat de Jakob per anar cap a Wuzi i li cridaren:

–Digues, és que t'has tornat completament xirivia?

Tete s'assenyalà el cap.

–Estàs passada de rosca? Fer fora el veïnet! Prohibir-li el pas! Fins ací hem arribat, cap de suro! Ací no tens veu ni vot, entens?

Pups va posar Wuzi de cara a la seua habitació i li féu una espenta forta al cul.

–Millor te'n vas tu, mocosa, o et trauré tots els mocs d'un carxot!

Wuzi se n'anà entropessant cap a la seua habitació.

–Li ho diré a la mare! –va plorar–. I a la iaia! I us deixarà sense paga per sempre més! –Dit això, Wuzi desaparegué en l'habitació i tancà d'una portada.

El cangur va fer cara de pomes agres, com si el turmentara un mal de queixal horrible.

–Ja està el dinar? –va preguntar Tete.

–És clar que no –respongué el cangur–. I com és que ja esteu ací?

–Perquè avui els professors tenen reunió de claustre –digué Tete–, i quan en tenen, sempre acabem després de la quarta classe.

–I ahir ja et vam dir mil vegades que avui hi havia claustre –va afegir Pups.